

Jens Peter Jacobsen
Videnskabsministeriet, UBST
Bredgade 43
1260 København K

Udkast

CBS og regeringens fusionsudspil

27. juli 2006

På mødet mellem CBS og VTU den 23. juni 2006 blev det aftalt at arbejde videre med en afklaring af mulige fusionsscenarier for CBS som baggrund for det aftalte møde mellem CBS og VTU den 17. august.

CA/GB
Jnr 05-0319
Charlotte Aller
Sekretariatschef
Dir. tlf.: 38 15 26 89
ca.ls@cbs.dk

Ledelserne på både DTU, KU og ASB har tilkendegivet, at der ikke er interesse for at indgå i en fusion med CBS for nærværende (jf. også brev fra DTU og CBS til videnskabsministeren af 12. juli 2006). CBS ser derfor ikke en fusion ad frivillighedens vej som en mulighed på nuværende tidspunkt.

CBS' bestyrelsesformand har ved flere lejligheder efterspurgt argumenter for en fusion fra VTU, men har endnu ikke modtaget den aftalte tilbagemelding herom.

På det foreliggende grundlag er der derfor tale om hypoteser om mulige fordele og ulemper ved forskellige scenarier.

CBS' udgangssituation

Regeringens vision er universiteter i verdensklasse. Hvis denne vision skal omfatte en dansk business school, er der behov for en markant indsats for at styrke forskningen og undervisningen gennem ændrede økonomiske rammer og en struktur, der understøtter en mere elitær tilgang. Den eksterne finansiering af CBS' forskning steg fra 45,4 mio. kr. i 2004 til 54,4 mio. kr. i 2005, svarende til 6,5 % af den samlede indtægt. Den private finansiering udgjorde ca. 2,5 % af den samlede indtægt. Dette er naturligvis ikke på niveau med indtægterne på tek/nat og sundhedsvidenskab, men i forhold til samfundsvidenskab og humaniora på øvrige universiteter ligger CBS på et pænt niveau. Den samlede indtægt fra deltagerbetaling på CBS' efter- og videreuddannelser udgjorde 37,7 mio. kr. i 2005, svarende til en stigning på 19 % i forhold til 2004.

CBS har en klar **international profil** som business school. Dette er en forudsætning for at tilføre den værdi til forskning og uddannelse, der kommer via etablering og udvikling af stærke internationale relationer. Et centralt element i business school-verdenen internationalt er evnen til at dokumentere høj kvalitet via internationale akkrediteringer som EQUIS og AACSB og anerkendte rankings som Financial Times', hvor CBS i 2005 for første gang deltog og fik en ranking som nummer 14¹.

¹ Dette var den bedste nordiske placering på listen.

CBS har gennem en årrække prioriteret at deltage i det europæiske benchmarkingprojekt for universiteter ESMU, hvor CBS har vist sig at stå stærkt i forhold til de brede universiteter². CBS' relativt stærke position har givet adgang til attraktive internationale partnere og netværk, som f.eks. PIM³ og CEMS⁴.

CBS har i dag en **forskningsprofil**, der dækker samfundsvidenskab og erhvervshumaniora med fokus på virksomheders og organisationers udviklingsbetingelser og -muligheder. Forskningen omfatter både de klassiske erhvervsøkonomiske discipliner og områder som psykologi, politik, antropologi, filosofi, interkulturel kommunikation og historie. Det er vores vurdering, at CBS' forskningsindsats ligger mindst på niveau med business schools i udlandet, der har samme rammebetingelser, men at der – også på de klassiske erhvervsøkonomiske områder – er behov for en væsentlig indsats for at bringe CBS op i "verdensklasse".

I forhold til behovene i dagens vidensamfund har CBS en styrkeposition i forhold til udvikling af områder som handel, service og oplevelsesøkonomi, der materialiserer sig i såvel forskningsindsatsen som i CBS' uddannelsesudbud.

CBS' **uddannelsesudbud** rummer såvel de traditionelle, mere masseorienterede uddannelser som HA og HD, og mere fokuserede, eliteprægede uddannelser som fuldtids MBA-programmet, BSc International Business, kombinationsuddannelserne og den nye BA in Information Management. Hertil kommer en bred vifte af deltidsuddannelser på masterniveau samt forskeruddannelse (ph.d. og DBA). CBS udbyder uddannelser på dansk og på engelsk.

Det er vores vurdering, at CBS' uddannelser generelt er på niveau med de øvrige danske universiteters udbud, men at der i forhold til de allerbedste business schools i udlandet på mange områder er lang vej igen. Disse institutioner har markant bedre økonomiske rammer, bl.a. via høje deltagegebyrer på ordinær uddannelse, private donationer m.v., hvilket også giver mulighed for at rekruttere de bedste undervisere og yde service til studerende og medarbejdere på et meget højt niveau.

I 2005 var 1.260 udenlandske studerende indskrevet på en hel uddannelse på CBS, hvilket viser et potentiale for at tilføre yderligere højtuddannet arbejdskraft til dansk erhvervsliv. Samtidig har CBS gennem de seneste år generelt oplevet en stigende interesse for at tage en uddannelse her. Antallet af optagne på CBS' ordinære uddannelser er steget fra 2.110 i 2001 til 2.510 i 2005, mens antallet af ansøgere med CBS som 1. prioritet i samme periode er øget fra 2.904 til 3.788.

² CBS' placering i ESMU-benchmarkings fremgår af bilag 4.

³ PIM er et internationalt konsortium af business schools, der hver især repræsenterer det førende niveau inden for business administration og ledelse, demonstrerer lederskab i deres geografiske region og som udbyder MBA- eller kandidatuddannelser i ledelse. PIM faciliterer international udveksling af studerende mellem medlemsinstitutioner og fremmer samarbejde mellem forskere og undervisere på tværs af institutionerne.

⁴ CEMS er en alliance mellem erhvervslivet og videregående uddannelse, som består af 17 af Europas bedste universiteter/business schools, 4 ikke-europæiske akademiske institutioner og ca 50 af verdens ledende multinationale virksomheder. Centralt i samarbejdet er CEMS Master's in Management – en fuldtids kandidatuddannelse, der blev ranket som nummer 3 på Financial Times' ranking i 2005.

CBS' raison d'être er **samarbejde med erhvervslivet** og det omgivende samfund generelt. Relationerne knytter an til både konkrete projekter i forskning og undervisning – herunder erhvervsforskningscentre og udvikling af nye uddannelser -, og mere overordnede strategiske samarbejder via f.eks. CBS' Corporate Partnership program. Samarbejdsrelationerne er primært med danske virksomheder eller internationale virksomheder med en væsentlig dansk basis som IBM, Nokia og Microsoft, mens relationerne til de store internationale/transnationale virksomheder er svagere uden for Danmark⁵. Det skal dog fremhæves at CBS gennem relationerne til de ca 50 multinationale virksomheder i CEMS samarbejdet, har en god platform for at udvikle samarbejdet til disse. At der internationalt i de senere år er vist en stigende interesse for at samarbejde med CBS er samarbejdet med Hugo Boss et eksempel på.

Trods de mange samarbejdsflader med erhvervslivet⁶, er der imidlertid ingen tvivl om, at der er behov for en markant styrket indsats for at opnå en langt større synlighed i virksomhedernes optik og dermed øge CBS' nytteværdi for det danske samfund.

Scenarierne

CBS er tvivlende overfor et scenarie, hvor universitetet integreres i et eksisterende universitets faglige miljøer. Det vil medføre en langt ringere – eller ikke-eksisterende - profilering af indsatsen på det erhvervsrettede område, således at der ikke findes en markant dansk synlighed på det internationale business område. CBS har derfor som grundlæggende præmis for en fusion, at en klar "business school"-profil opretholdes via en høj grad af autonomi og et selvstændigt brand.

På baggrund af universiteternes indmeldte kernefelter ses der især synergi og/eller overlap mellem CBS' forskningsaktiviteter og områder ved ASB og AAU, på grund af et overensstemmende fagligt udgangspunkt ved ASB, henholdsvis en tværfaglig, problembåren tilgang ved AAU. Synergi og/eller overlap ses kun i begrænset omfang i forhold til forskningsområder ved KU eller DTU.

KU-scenariet

- KU er for nærværende ikke interesseret i en fusion med CBS
- KUs fokus er på de allerede vedtagne fusioner – og vil være det i de nærmeste år
- En CBS-KU-fusion vil ikke umiddelbart styrke den virksomhedsrettede samfundsvidenskabelige og humanistiske forskning, idet KU ikke på disse områder har en udviklet tradition for samarbejde med erhvervslivet. På sigt vil CBS dog kunne tilføre KU mere erhvervsfokus
- Der er faglige synergimuligheder inden for sundhed, natur og fødevarevidenskab i forhold til især innovation og virksomhedsudvikling
- KU har i visse sammenhænge et stærkere brand end CBS

⁵ Det skal dog nævnes, at CBS via internationale samarbejdsrelationer som f.eks. CEMS og PIM har adgang til disse virksomheder.

⁶ CBS havde ifølge Årsrapporten i alt 179 forskningsprojekter i 2005 med bevilling fra private/ikke-offentlige kilder, hvortil kommer et stort antal samarbejder, hvori der ikke indgår en finansiel forpligtelse for den/de deltagende virksomhed(er).

- CBS får adgang til KUs kompetencer i forhold til at søge eksterne midler – herunder EU-midler

DTU-scenariet

- DTU er ikke interesseret i en fusion med CBS
- DTUs fokus er på de allerede vedtagne fusioner – og vil være det i de nærmeste år
- DTUs brand internationalt vil, om noget, være hæmmende i den internationale konkurrence mellem business schools om forskere og studerende⁷
- CBS får adgang til DTUs kompetencer i forhold til at søge eksterne midler – herunder EU-midler
- Der er faglige synergimuligheder, primært inden for innovationsområdet

ASB-scenariet

- ASB er ikke interesseret i en fusion med CBS
- ASB prioriterer den lokale/regionale forankring
- En CBS-ASB-fusion kunne styrke den samlede danske business school-profil gennem en samling af kompetencerne under en ledelse
- En CBS-ASB-fusion giver mulighed for en klarere arbejdsdeling (dvs. mindre overlap) mellem en afdeling i København og en i Århus
- En ASB-CBS-fusion vil give et stærkere grundlag for at søge eksterne midler – herunder de nye muligheder for støtte til samfundsvidenskab og humaniora under EUs 7. rammeprogram

CBS-alene-scenariet

- CBS er et internationalt anerkendt brand i business school-sammenhænge
- CBS har i de senere år gennemgået en positiv udvikling med stigende international anerkendelse inden for forskning og uddannelse
- CBS er en af de største business schools i Europa
- CBS er blandt de største danske universiteter målt på en række parametre
- CBS står relativt svagt i den internationale konkurrence om topforskere og elitestuderende pga sin finansieringsstruktur – dette afhjælpes imidlertid ikke via de foreslåede fusioner

Konklusion

Det er CBS' indstilling, at universitetet bør videreføres som et selvstændigt, dansk erhvervsuniversitet. Danmarks erhvervsrettede forskning og innovation, henholdsvis erhvervsrettede uddannelser, videreudvikles bedst i overensstemmelse med målene i regeringens globaliseringsstrategi gennem bidragene fra en internationalt akkrediteret dansk "business school".

CBS i dag er en af de største business schools i Europa, hvad enten dette måles på studentertal eller på videnskabelige medarbejdere, og har generelt ikke problemer med "kritisk masse". CBS har det internationalt anerkendte

⁷ Det er i øvrigt DTU's opfattelse at langt de fleste internationalt stærke tekniske universiteter er selvstændige, og ikke en del af et større universitet

brand, der bidrager til fortsat vækst i antallet af gode internationale partnere, henholdsvis til øget søgning fra dygtige, internationale studerende. En forudsætning om tilstrækkelig volumen og anerkendt kvalitet er således opfyldt.

Det bør understreges, at det er særdeles omkostningskrævende at gennemføre en fusion.

Vi ser frem til at drøfte dette nærmere på vores møde den 17. august kl. 10.

Venlig hilsen

Anders Knutsen
Formand

Finn Junge-Jensen
Rektor

Bilag:

1. CBS Strategi 2010
2. Nøgletal, der viser CBS i forhold til danske og europæiske institutioner
3. CBS' perspektiver og status i forhold til regeringens mål for de danske universiteter
4. Om CBS' kvalitetssikrings- og kvalitetsudviklingsindsats
5. CBS Post Experience Education Strategy
6. Oversigt over kernefeltet på CBS samt øvrige danske universiteter i relevant omfang
7. Brev fra DTU og CBS til videnskabsministeren
8. Notat om MIT ved Peter Lotz
9. Financial Times Ranking 2005
10. CEMS samarbejdet